

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра міжнародних економічних відносин та логістики

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

В.о. директора Навчально-наукового інституту

«Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

Микола ПИСАРЕВСЬКИЙ

2024 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

МІЖНАРОДНІ ФІНАНСИ

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

галузь знань 29 Міжнародні відносини

спеціальність 292 Міжнародні економічні відносини

освітні програми Міжнародні економічні відносини

Міжнародна логістика і митна справа

спеціалізація _____

вид дисципліни обов'язкова

ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

2024 / 2025 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

17 вересня 2024 року, протокол № 2

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: к.е.н., доц. Гончаренко Н.І.

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин та логістики
Протокол № 2 від 9 вересня 2024 року

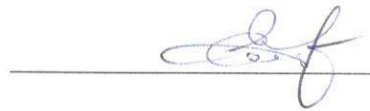
В.о. завідувача кафедри

Анна ЗАЙЦЕВА

Програму погоджено з гарантами освітньо-професійних програм «Міжнародні економічні відносини», «Міжнародна логістика і митна справа» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти

Гарант освітньо-професійної програми «Міжнародні економічні відносини» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти

Олена ХАНОВА

Гарант освітньо-професійної програми «Міжнародна логістика і митна справа»

Наталія НЕПРЯДКІНА

Програму погоджено науково-методичною комісією Навчально-наукового інституту «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»
Протокол № 1 від 17 вересня 2024 року

Голова науково-методичної комісії

Ганна ПАНАСЕНКО

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

В.о. декана факультету
міжнародних економічних
відносин та туристичного бізнесу
Тетяна МІРОШНИЧЕНКО

“28” 08 2024 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

МІЖНАРОДНІ ФІНАНСИ

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

галузь знань 29 Міжнародні відносини

спеціальність 292 Міжнародні економічні відносини

освітні програми Міжнародні економічні відносини

Міжнародна логістика і митна справа

спеціалізація _____

вид дисципліни обов'язкова

ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

2024 / 2025 навчальний рік

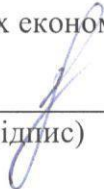
Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

“28” серпня 2024 року, протокол № 19

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: к.е.н., доц. Гончаренко Н.І.

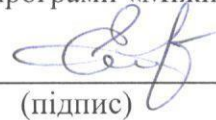
Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова Протокол від “26” серпня 2024 року № 19

В.о. завідувач кафедри міжнародних економічних відносин та логістики

_____ Анна ЗАЙЦЕВА
(підпис) (прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Міжнародні економічні відносини»

Гарант освітньо-професійної програми «Міжнародні економічні відносини»

_____ Олена ХАНОВА
(підпис) (прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол від “28” серпня 2024 року № 16

Голова науково-методичної комісії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

_____ Олена МИКОЛЕНКО

ВСТУП

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Міжнародні фінанси» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини», освітні програми – «Міжнародні економічні відносини», «Міжнародна логістика і митна справа».

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни.

Метою викладання навчальної дисципліни «Міжнародні фінанси» є формування у студентів системи знань у галузі міжнародних валютно-кредитних відносин, міжнародних фінансів, механізмів та інструментарію прийняття рішень у валютній, кредитній та інвестиційній сферах на мікро- та макроекономічному рівнях; надбання навичок аналізу тенденцій і процесів, які відбуваються в області міжнародних фінансів та валютно-кредитних відносин.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Міжнародні фінанси» є: визначення сутності поняття світових фінансів, світової валютної системи та характеристики елементів фінансової системи, виявлення особливостей процесу еволюції світової валютної системи, функціонування фондового ринку, а також процесу кредитування у міжнародній практиці, формування навичок визначення ефективності проведення валютних операцій із залученням іноземних коштів.

Студенти мають набути **загальних компетенцій**, а саме:

ЗК3. Здатність навчатися та бути сучасно навченим.

ЗК4. Здатність продукувати нові ідеї, системно мислити, проявляти креативність, гнучкість, вміння управляти часом.

ЗК5. Здатність до усної та письмової загальної комунікації державною та іноземними мовами.

ЗК7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, пошуку, оброблення та оцінювання інформації, процесів та явищ з різних джерел з метою виявлення проблем, формулювання висновків (рекомендацій), вироблення рішень на основі логічних аргументів, забезпечення якості виконуваних робіт з урахуванням національних та міжнародних вимог, адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК8. Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.

ЗК10. Здатність мотивувати та розробляти ефективну систему організації праці, здійснювати дослідження в групі під керівництвом лідера з урахуванням вимог та особливостей сьогодення в умовах обмеженості часу.

ЗК11. Здатність брати участь у розробці проектів, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, діяти соціально відповідально і свідомо.

ЗК12. Вміння використовувати набуті знання, розуміти предметну область та професію на практиці, бути відкритим до застосування знань з урахуванням конкретних ситуацій.

Студенти мають набути **фахових компетенцій**, а саме:

ФК3. Розуміння сутності й особливостей функціонування середовища міжнародних економічних відносин та моделей економічного розвитку.

ФК7. Здатність застосовувати базові знання, аналізувати теорії та механізми реалізації міжнародних валютно-фінансових і кредитних відносин.

ФК11. Здатність застосовувати базові знання у сфері міжнародних економічних відносин з використанням нормативно-розпорядчих документів, довідкових матеріалів.

ФК12. Знання теоретичних основ та практичних навичок оцінювання й аналізу безпекової компоненти міжнародних економічних відносин.

ФК13. Здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземними мовами.

ФК15. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності.

1.3. Кількість кредитів – 4.

1.4. Загальна кількість годин – 120.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
4-й	4-й
Семестр	
8-й	8-й
Лекції	
24 год.	12 год. (з них 4 – ауд., 8 – дистанц.)
Практичні, семінарські заняття	
12 год. – практичні 12 год. - семінарські	год.
Лабораторні заняття	
Самостійна робота	
72 год.	108 год.
Індивідуальні завдання	
год.	

1.6. Заплановані результати навчання.

Студенти мають набути **програмних результатів навчання**, а саме:

ПРН1. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж усього життя, дотримуватися принципів безперервного розвитку та постійного самовдосконалення; прагнути професійного зростання, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.

ПРН2. Мислити креативно та критично, мати навички таймменеджменту, критично оцінювати наслідки продукованих ідей.

ПРН3. Демонструвати навички письмової та усної комунікації державною та іноземними мовами, фахово використовувати економічну термінологію.

ПРН4. Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, програмні пакети загального і спеціального призначення.

ПРН5. Демонструвати абстрактне мислення, застосовувати методології дослідження; виявляти, окреслювати та формалізувати проблеми; систематизувати й упорядковувати отриману інформацію; оцінювати та пояснювати вплив ендогенних і екзогенних факторів на процеси та явища у світовому господарстві; формулювати висновки і розробляти рекомендації з метою адаптації до нової ситуації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.

ПРН6. Досліджувати економічні явища та процеси у міжнародній сфері на основі розуміння категорій, законів; виділяючи й узагальнюючи тенденції, закономірності функціонування та розвитку світового господарства з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.

ПРН7. Володіти навичками самоаналізу (самоконтролю), бути критичним і самокритичним, розуміти детермінанти впливу на спілкування з представниками інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності, мультикультурності та поваги до них.

ПРН8. Планувати, організовувати, мотивувати, оцінювати та підвищувати результативність колективної праці, здійснювати дослідження в групі під керівництвом лідера, з урахуванням вимог та особливостей сьогодення в умовах обмеженості часу.

ПРН9. Розробляти та реалізовувати міжнародні проекти, працювати в проектних групах, мотивувати людей і рухатися до спільної мети, діяти соціально-відповідально та свідомо.

ПРН10. Застосовувати набуті знання, розуміти предметну область та професію на практиці, бути відкритим до застосування знань з урахуванням конкретних ситуацій.

ПРН12. Визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

ПРН15. Обґрунтовувати власну думку щодо конкретних умов реалізації форм МЕВ на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.

ПРН16. Розуміти та застосовувати базові знання основних нормативно-правових актів і довідкових матеріалів, чинних стандартів і технічних умов, інструкцій та інших нормативнорозпорядчих документів у сфері міжнародних економічних відносин.

ПРН18. Обґрунтовувати вибір і застосовувати інформаційноаналітичний інструментарій, економіко-статистичні методи обчислення, складні техніки аналізу та методи моніторингу кон'юнктури світових ринків, ілюструвати і презентувати результати оцінювання, підсумовувати та розробляти рекомендації, заходи з адаптації до змін міжнародного середовища.

ПРН20. Володіти базовими категоріями, новітніми теоріями, концепціями, технологіями та методами у сфері міжнародних економічних відносин з урахуванням їх основних форм, зокрема: міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій.

ПРН21. Підбирати і вміло застосовувати аналітичний інструментарій дослідження стану та перспектив розвитку окремих сегментів міжнародних ринків товарів і послуг з використанням сучасних знань про методи, форми й інструменти регулювання міжнародної торгівлі.

ПРН22. Застосовувати базові знання, аналізуючи теорії, принципи, засоби й інструменти реалізації міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин.

ПРН25. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж життя для здобування знань, з метою підтримки професійної компетентності на високому рівні.

Студенти мають знати :

- Сутність світових фінансів;
- еволюцію світової валютної системи;
- механізм формування валютного курсу;
- основні засоби державного регулювання валютних курсів;
- найпоширеніші в світовій практиці види валютних угод;
- основні форми кредитів, що використовують у міжнародній практиці;
- форми та умови кредитування міжнародними та регіональними валютно-кредитними і фінансовими організаціями;
- засоби хеджування валютних ризиків експортерів та імпортерів;
- засоби розміщення тимчасово вільних коштів господарюючих суб'єктів;
- засоби залучення коштів господарюючими суб'єктами;

- правила трансляції фінансової звітності, прийнятої у міжнародній практиці;
- методи регулювання платіжного балансу;
- особливості функціонування фондового ринку та фондових бірж.

вміти визначати:

- фактори, що впливають на зміни валютних курсів;
- доцільність проведення валютних операцій;
- оптимальні засоби страхування валютних ризиків;
- найбільш вигідні форми міжнародного кредиту;
- основні форми міжнародних розрахунків;
- ефективність варіантів інвестування валют.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. МІЖНАРОДНА ВАЛЮТНО-ФІНАНСОВА СИСТЕМА

Тема 1. Світова валютно-фінансова система та етапи її розвитку.

Зміст. Об'єктивна необхідність та економічна сутність міжнародної валютно-фінансової системи. Призначення, місце та роль міжнародних фінансів у сучасній світогосподарській системі.

Національна та світова валютні системи. Паризька система золотомонетного стандарту. Генуезька система золотодевізного стандарту. Бреттон-Вудська та Ямайська (Кінгстонська) валютно-фінансові системи.

Тема 2. Елементи міжнародної валютної системи.

Зміст. Міжнародний товар. Міжнародна ліквідність. Валютний ринок. Міжнародні економічні організації.

Тема 3. Світовий фінансовий ринок та грошова структура міжнародної валютно-кредитної системи.

Зміст. Становлення та еволюція світового фінансового ринку. Структура, учасники та інструменти. Грошовий ринок. Ринок капіталів. Ринок цінних паперів. Світові фінансові центри. Особливості сучасних фінансових центрів. Транснаціональні банки на світовому фінансовому ринку. Історична необхідність створення МВФ. Структура МВФ. Кредитні ресурси МВФ. Механізми кредитування. Умови кредитування. Обумовленість кредитів. Ліміти кредитування. Кредитна політика. Співробітництво України та МВФ.

Тема 4. Валютні операції на світовому фінансовому ринку.

Зміст. Міжнародні, регіональні та національні валютні ринки. Світові ринки золота та операції з золотом. Операції на валютному ринку. Економічні функції валютного курсу.

Фіксований та плаваючий валютні курси. Конвертованість валют. Фактори, що впливають на валютні курси. Ефект імпорту та експорту, міжнародного кредиту, рівня процентних ставок.

Котировки валют: прямі та зворотні, офіційні та вільні. Валютна позиція при валютних операціях: відкрита та закрита. Відкрита валютна позиція: довга та коротка.

Міжбанківський та біржовий валютний ринок. Валютні курси: курс покупця та курс продавця; кросс-курс; курс "спот"; курс "форвард". Основні типи контрактів, регулюючих обмін валют: спотові, форвардні та ф'ючерсні.

Валютні опціони: опціон пут та опціон колл. Валютний арбітраж: просторовий та часовий. Види валютного арбітражу: вирівнюючий, процентний, валютно-процентний.

Сутність та поняття валютного ризику. Методи хеджування валютних ризиків експортерів та імпортерів. Правила трансляції фінансової звітності, прийнятої в міжнародній практиці. Поняття валютної стратегії, її види.

Тема 5. Міжнародний ринок цінних паперів.

Зміст. Сутність, значення та сучасні тенденції розвитку міжнародного фондового ринку. Регулювання ринку цінних паперів. Особливості функціонування міжнародного ринку титулів власності. Міжнародний ринок боргових зобов'язань. Особливості функціонування фондового ринку США та Японії. Європейський досвід функціонування фондового ринку. Діяльність бірж на міжнародному фондовому ринку.

Тема 6. Глобалізація світового фінансового середовища. Світові фінансові кризи.

Зміст. Сутність, виміри та форми прояву фінансової глобалізації. Наслідки фінансової глобалізації.

Світові фінансові кризи, їх причини, характеристики та наслідки.

Розділ 2. МІЖНАРОДНИЙ РИНОК КРЕДИТНИХ РЕСУРСІВ ТА РЕГУЛЮВАННЯ МІЖНАРОДНИХ ВАЛЮТНО-КРЕДИТНИХ ВІДНОСИН

Тема 7. Сутність та структура платіжного балансу.

Зміст. Баланси міжнародних фінансових розрахунків як узагальнюючі показники міжнародних економічних, політичних та культурних відносин між країнами. Види балансів міжнародних розрахунків. Розрахунковий баланс: за визначений період та на визначену дату. Баланс міжнародної заборгованості. Платіжний баланс як підсумковий показник світогосподарських зв'язків країни. Економічний зміст платіжного балансу. Структура платіжного балансу. Методологія складання платіжного балансу. Класифікація статей платіжного балансу за методикою Міжнародного валютного фонду. Фактори, що впливають на стан платіжного балансу. Методи покриття дефіциту платіжного балансу.

Тема 8. Державне регулювання платіжного балансу. Платіжний баланс України.

Зміст. Регулювання платіжного балансу: національне та міждержавне. Концепції та моделі регулювання платіжного балансу. Теорія автоматичного саморегулювання платіжного балансу. Кейнсіанські теорії регулювання платіжного балансу. Теорії міждержавного регулювання платіжного балансу. Монетариські теорії регулювання платіжного балансу. Теорії міждержавного регулювання платіжного балансу. Платіжний баланс України.

Тема 9. Регулювання міжнародних валютно-фінансових відносин. Валютне регулювання в Україні.

Зміст. Валютно-фінансова політика держави. Валютні обмеження та валютні ризики. Принципи валютних обмежень: централізація валютних операцій, ліцензування валютних операцій, повне або часткове блокування валютних рахунків, диференційний режим обороту валют для резидентів та нерезидентів. Валютний демпінг.

Форми валютних обмежень по сферам їх застосування: валютні обмеження при поточних операціях платіжного балансу та при фінансових операціях платіжного балансу. Вплив валютних обмежень на міжнародні валютні відносини. Валютне регулювання в Україні.

Тема 10. Зовнішня заборгованість у системі міжнародних фінансів.

Зміст. Сутність, структура, наслідки зовнішнього боргу. Основні показники вимірювання зовнішнього боргу країни. Криза світової заборгованості. Боргові стратегії.

Роль міжнародних фінансових організацій у регулюванні зовнішнього боргу. Шляхи реструктуризації боргових зобов'язань.

Тема 11. Міжнародні розрахунки.

Зміст. Валютно-фінансові та платіжні умови зовнішньоекономічних угод. Найпоширеніші в світовій практиці форми міжнародних розрахунків. Поняття та умови міжнародних розрахунків. Механізм міжнародних розрахунків. Умови міжнародних розрахунків: валюта ціни, валюта платні. Умови платні: готівкові платежі, розрахунки з наданням кредиту, кредит з опціоном готівкової платні. Форми міжнародних розрахунків. Фінансові та комерційні документи міжнародних розрахунків. Платня на відкритий рахунок. Платня проти документів (інкасо). Акредитив. Банківський переказ. Розрахунки з застосуванням векселів та чеків.

Тема 12. Україна на світовому фінансовому ринку.

Зміст. Стан та сучасні тенденції розвитку валютного ринку України. Ринок банківських металів у державі. Зовнішнє фінансування економіки України.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п / сем	лаб	інд	сп		л	п	лаб	інд	сп
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. МІЖНАРОДНА ВАЛЮТНО-ФІНАНСОВА СИСТЕМА												
Тема 1. Світова валютно-фінансова система та етапи її розвитку.	10	2	2			6	10	1				9
Тема 2. Елементи міжнародної фінансової системи.	10	2	2			6	10	1				9
Тема 3. Світовий фінансовий ринок та грошова структура міжнародної валютно-кредитної системи.	10	2	2			6	10	1				9
Тема 4. Валютні операції на міжнародному фінансовому ринку.	10	2	2			6	10	1				9
Тема 5. Міжнародний ринок цінних паперів.	10	2	2			6	10	1				9
Тема 6. Глобалізація світового фінансового середовища. Світові фінансові кризи.	10	2	2			6	10	1				9
Разом за розділом 1	60	12	12			36	60	6				54
Розділ 2. РЕГУЛЮВАННЯ МІЖНАРОДНИХ ФІНАНСІВ												
Тема 7. Сутність та структура платіжного балансу.	10	2	2			6	10	1				9
Тема 8. Державне регулювання платіжного балансу. Платіжний баланс України.	10	2	2			6	10	1				9
Тема 9. Регулювання міжнародних валютно-фінансових відносин. Валютне регулювання в Україні.	10	2	2			6	10	1				9
Тема 10. Зовнішня заборгованість у	10	2	2			6	10	1				9

системі міжнародних фінансів.												
Тема 11. Міжнародні розрахунки.	10	2	2			6	10	1				9
Тема 12. Україна на світовому фінансовому ринку	10	2	2			6	10	1				9
Разом за розділом 2	60	12	12			36	60	6				54
<i>Усього годин</i>	120	24	12/ 12			72	120	12				108

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Розділ 1. МІЖНАРОДНА ВАЛЮТНО-ФІНАНСОВА СИСТЕМА	
1	Світова валютно-фінансова система та етапи її розвитку. Розкрити сутність та структуру міжнародної валютної системи. Основні риси національної валютної системи: національна валютна одиниця, склад офіційних золотовалютних резервів, паритет національної валюти і т.д. Охарактеризувати основні етапи еволюції світової валютної системи.	2
2	Елементи міжнародної валютної системи. Розкрити сутність міжнародного товару, визначити функції міжнародної ліквідності, надати класифікацію валют, охарактеризувати діяльність міжнародних економічних організацій. Розкрити зміст основних елементів міжнародної валютної системи.	2
3	Світовий фінансовий ринок та грошова структура міжнародної валютно-кредитної системи. Дати характеристику міжнародним, регіональним та національним валютним ринкам, котировкам валют, валютних позицій, розкрити зміст основних структурованих елементів світового фінансового ринку. Діяльність МВФ. Сформулювати принципи та механізми кредитування. Назвати основні умови кредитування та ліміти кредитування. Визначити сутність кредитної політики. Проаналізувати основні напрямки співробітництва України та МВФ.	2
4	Валютні операції на міжнародному фінансовому ринку. Оцінити фактори, що впливають на валютні курси. Дати характеристику основним типам контрактів, регулюючих обмін валют: спотові, форвардні та ф'ючерсні. Розкрити сутність поняття валютних ризиків та їх видів, методів хеджування валютних ризиків та вибору валютної стратегії.	2
5	Міжнародний ринок цінних паперів. Визначити сутність, значення та сучасні тенденції розвитку міжнародного фондового ринку. Охарактеризувати його структуру, особливості функціонування фондового ринку окремих країн (США, Японія).	2
6	Глобалізація світового фінансового середовища. Світові фінансові кризи. Охарактеризувати виміри та форми прояву фінансової глобалізації, визначити її наслідки. Проаналізувати причини і наслідки світових фінансових криз.	2
	Разом	12

Теми практичних занять

	Розділ 2. РЕГУЛЮВАННЯ МІЖНАРОДНИХ ФІНАНСІВ	
7-8	Сутність та структура платіжного балансу. Державне регулювання платіжного балансу. Назвати основні розділи та принципи формування платіжного балансу. Визначити фактори впливу на платіжний баланс та засоби державного регулювання.	2

9	Регулювання міжнародних валютно-фінансових відносин. Охарактеризувати основні принципи та форми валютних обмежень. Визначити основні міжнародні фінансові інституції та їх роль у регулюванні міжнародних валютно-фінансових відносин.	2
10	Зовнішня заборгованість у системі міжнародних фінансів. Визначити сутність, структуру, наслідки існування зовнішнього боргу. Назвати показники його вимірювання. Визначити сутність кризи світової заборгованості. Розглянути шляхи реструктуризації боргових зобов'язань.	2
11	Міжнародні розрахунки. Дати визначення та охарактеризувати основні форми розрахунків: банківського переказу, інкасо та акредитиву.	2
12	Україна на світовому фінансовому ринку. Охарактеризувати стан та сучасні тенденції розвитку валютного ринку України. Ринок банківських металів у державі. Проаналізувати особливості зовнішнього фінансування економіки України.	2
	Усього годин	12

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кільк. год.	
		денна	заочна
	Розділ 1. Міжнародна валютно-фінансова система		
1	Світова валютно-фінансова система та етапи її розвитку. Визначити сутність та поняття валютної системи. Монометалізм. Біметалізм. Дослідити сутність та характерні риси національної та світової валютних систем. Оволодіти знаннями причинами кризи Паризької система золотомонетного стандарту, Генуезької система золотодевізного стандарту, Бреттон-Вудської та основними рисами Ямайської (Кінгстонської) валютно-фінансової системи.	6	9
2	Елементи міжнародної валютної системи. Дати визначення та охарактеризувати міжнародний грошовий товар. Міжнародна ліквідність. Валютний курс. Валютний ринок. Міжнародні фінансові організації.	6	9
3	Світовий фінансовий ринок та грошова структура міжнародної валютно-кредитної системи. Оволодіти умінням пояснювати причини становлення та еволюції світового фінансового ринку. Вміти охарактеризувати учасників, інструменти та структуру міжнародної валютно-кредитної системи.	6	9
4	Валютні операції на міжнародному фінансовому ринку. Оволодіти умінням оцінювати фактори, що впливають на валютні курси. Характеризувати основні типи контрактів, що регулюють обмін валют: спотові, форвардні та ф'ючерсні. Оволодіти уміннями орієнтуватись в основних положеннях технічного та фундаментального аналізу ринку, оцінювати стан, виявляти тенденції та визначати перспективи валютних коливань для ефективного здійснення купівлі/продажу валюти за спотовими, форвардними чи ф'ючерсними контрактами. Пояснювати засоби хеджування валютних ризиків експортерів та імпортерів. Знати правила трансляції фінансової звітності, прийнятої в	6	9

	міжнародній практиці.		
5	Міжнародний ринок цінних паперів. Визначити сутність, значення та сучасні тенденції розвитку міжнародного фондового ринку. Охарактеризувати його структуру, особливості функціонування фондового ринку окремих країн (США, Японія).	6	9
6	Глобалізація світового фінансового середовища. Світові фінансові кризи. Засвоїти сутність, виміри та форми прояву фінансової глобалізації, визначати її наслідки. Аналізувати причини і наслідки світових фінансових криз.	6	9
	Разом за розділом 1	36	54
	Розділ 2. Регулювання міжнародних фінансів		
7	Сутність та структура платіжного балансу. Оволодіти уміннями оцінювати стан платіжного балансу, визначати фактори впливу на платіжний баланс, пояснювати засоби державного регулювання.	6	9
8	Державне регулювання платіжного балансу. Оволодіти знаннями регулювання платіжного балансу: національне та міждержавне. Концепції та моделі регулювання платіжного балансу. Кейнсіанські теорії регулювання платіжного балансу. Теорії міждержавного регулювання платіжного балансу. Монетариські теорії регулювання платіжного балансу. Теорії міждержавного регулювання платіжного балансу. Платіжний баланс України.	6	9
9	Регулювання міжнародних валютно-фінансових відносин. Оволодіти уміннями визначення необхідності валютних обмежень: централізація валютних операцій, ліцензування валютних операцій, повне або часткове блокування валютних рахунків, диференційний режим оборту валют для резидентів та нерезидентів. Валютний демпінг. Форми валютних обмежень по сферах їх застосування: валютні обмеження при поточних операціях платіжного балансу та при фінансових операціях платіжного балансу. Вплив валютних обмежень на міжнародні валютні відносини. Валютне регулювання в Україні.	6	9
10	Зовнішня заборгованість у системі міжнародних фінансів. Визначити сутність, структуру, наслідки існування зовнішнього боргу. Назвати показники його вимірювання. Визначити сутність кризи світової заборгованості. Розглянути боргові стратегії.	6	9
11	Міжнародні розрахунки. Оволодіти уміннями теоретично здійснювати міжнародні розрахунки через форми банківського переказу, інкасо та акредитиву.	6	9
12	Україна на світовому фінансовому ринку. Охарактеризувати стан і сучасні тенденції розвитку валютного ринку України. Дослідити особливості розвитку ринку банківських металів у державі. Проаналізувати особливості зовнішнього фінансування економіки України. Проаналізувати проблеми і перешкоди інтеграції України до глобального фінансового середовища. Обміркувати	6	9

	перспективи виходу України на світовий фінансовий ринок.		
	Разом за розділом 2	36	54
	Разом	72	108

6. Індивідуальне завдання

Не передбачається.

7. Методи навчання

Методи навчання у вищій школі спрямовані не лише на передавання і сприймання знань, а й на проникнення у процес розвитку науки, розкриття її методологічних основ.

Метод навчання – спосіб упорядкованої взаємопов'язаної діяльності викладачів та студентів, спрямованої на досягнення поставлених вищою школою цілей.

Сучасні методи навчання у ВНЗ дають можливості для оптимізації наукових процесів і допомагають студентам краще засвоювати матеріали лекцій. Вони полегшують завдання викладачам у тому, щоб донести свій матеріал до слухачів, навіть тих, які не можуть бути в аудиторії і мають потребу в постійному повторенні одного і того ж. **Навчання в університеті** завжди більшою мірою – це теорія. Аналіз і моделювання ситуацій, які можуть статися в реальності або відбуватися з ким-небудь, – це найближчий до практики метод. Якщо студенти будуть розділені на групи з певними завданнями та ролями, при цьому маючи реальні дані на руках, то вони зможуть відчутти, як їх знання можуть бути застосовані на практиці.

Такі **методики навчання** дуже популярні у відомих бізнес-школах, особливо серед студентів MBA. Це допомагає їм знайти нестандартні рішення для цілком стандартних проблем та ситуацій.

Тому, серед методів навчання використовуються: навчальні дискусії, які є публічним обговоренням важливого питання і передбачає обмін думками між студентами або викладачами і студентами. Вона розвиває самостійне мислення, вміння обстоювати власні погляди, аналізувати й аргументувати твердження, критично оцінювати чужі і власні судження. Під час навчальної дискусії обговорюють наукові висновки, дані, що потребують підготовки за джерелами, які містять ширшу інформацію, ніж підручник. Дискусія спрямована не лише на засвоєння нових знань, а й на створення емоційно насиченої атмосфери, яка б сприяла глибокому проникненню в істину. Також, вирішення кейсів, інтерактивні бізнес-ігри, елементи відео лекцій тощо.

8. Методи контролю

При вивченні дисципліни «Міжнародні валютно-кредитні відносини» застосовуються такі методи контролю: усний, письмовий, тестовий. Контрольні заходи здійснюються з метою оцінки рівня підготовки студентів з дисципліни на різних етапах її вивчення й здійснюються у вигляді поточного та підсумкового семестрового контролю (іспиту). Поточний контроль проводиться під час семінарських занять у вигляді усного або письмового опитування, виступів студентів при обговоренні питань, самостійної роботи, тестування тощо. Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною інформацією і враховується під час визначення підсумкової екзаменаційної оцінки з дисципліни.

Засвоєння тем (поточний контроль) контролюється на семінарських заняттях відповідно до конкретних цілей.

Застосовуються такі засоби діагностики рівня підготовки студентів:

- тестові завдання; виконання творчих завдань; розв'язування задач.

Завданням поточного контролю є оцінювання знань, умінь та практичних навичок студентів, набутих під час засвоєння матеріалу дисципліни. Кожен окремий поточний

контроль включає семінарські та практичні заняття, завдання для самостійної роботи, письмові контрольні роботи тощо. Оцінка поточного контролю — це сума балів, отриманих студентом за виконання всіх видів робіт, передбачених програмою дисципліни.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та семінарських занять. Сума балів, які студент денної форми навчання може набрати за поточними контролюями, дорівнює 60.

Оцінка успішності студента з дисципліни є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою з урахуванням оцінок засвоєння окремих поточних контролів.

Семестровий підсумковий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень студента. Він проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового іспиту в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному цією робочою програмою дисципліни «Міжнародні фінанси».

Сумарна оцінка за вивчення дисципліни розраховується як сума оцінок за поточними контролюями та балів, отриманих за результатами підсумкового семестрового контролю. Загальна сума балів поточного і підсумкового семестрового контролю складає 100.

Підсумковий семестровий контроль здійснюється під час проведення іспиту у 8 семестрі. Загальна кількість балів за успішне виконання екзаменаційних завдань - 40 для студентів денної та заочної форм навчання.

Критерії оцінювання відповідей під час проведення підсумкового семестрового контролю

8 семестр, екзамен

Час виконання – 45 хвилин

Теоретичне питання 1 – 5 балів
 Теоретичне питання 2 – 5 балів
 Тестове завдання – 30 балів
 (15 тестових завдань *2 бали)

АБО (за згодою викладача)

Тестове завдання – 40 балів (40 тестових завдань *1 бал)

УВАГА! У разі використання заборонених джерел студент на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0).

Набрана кількість рейтингових балів студентом служить основою для оцінки за національною шкалою і за шкалою ECTS.

За результатами поточного та підсумкового контролю студент може набрати від 0 до 100 балів включно.

9. Схема нарахування балів

Критерії оцінювання навчальних досягнень

*Структура та складові підсумкових оцінок з дисципліни
 (денна форма навчання):*

Поточний контроль 1. - 30 балів (з них: активна робота на семінарських заняттях та виконання практичних завдань - 15 балів; виконання письмових завдань - 15 балів).

Поточний контроль 2. - 30 балів (з них: активна робота на практичних заняттях – 15 балів, виконання письмових завдань - 15 балів).

Вимоги, методичні рекомендації для виконання завдань, критерії їх оцінювання розміщено у Moodle.

Підсумковий контроль (екзамен) — 40 балів.

Вміст екзаменаційного білета й оцінювання відповідей на екзамені:

- теоретичне питання №1 – 5 балів;
- теоретичне питання №2 – 5 балів;
- тестове завдання – 30 балів (15 питань по 2 бали).

АБО (за згодою викладача):

- Тестове завдання – 40 балів (40 тестових завдань *1 бал).

Критерії оцінювання теоретичних питань екзаменаційної роботи:

5 балів студент одержує, якщо:

- відповідь правильна, повна, послідовна, логічна; студент впевнено володіє теоретичним та фактичним матеріалом з усього курсу, вміє застосовувати його щодо конкретно поставлених завдань, чітко орієнтується в матеріалі, аналізує причинно-наслідкові зв'язки, вміє виявити тенденції, визначити перспективи;

- студент має навички користування фактичним матеріалом і вміло застосовує його при відповідях;

- відповідь на теоретичні запитання дає з використанням відповідної термінології, допускаючи при цьому 1-2 незначні помилки з фактичного матеріалу.

4 балів студент одержує, якщо:

- відповідь правильна, послідовна, логічна, але студент допускає у викладі окремі незначні пропуски теоретичного фактичного матеріалу, вміє застосовувати його щодо конкретно поставлених завдань, у деяких випадках нечітко формулює загальною правильні відповіді, орієнтується в матеріалі;

- студент має навички користування фактичним матеріалом.

3 бали студент одержує, якщо:

- студент володіє більшою частиною теоретичного фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не досить впевнено орієнтується у нормативній базі, теоретичних засадах, не завжди вміє інтегровано застосовувати набуті знання для аналізу конкретних ситуацій, нечітко, а інколи й невірно формулює основні теоретичні положення та причинно-наслідкові зв'язки.

1-2 бали студент одержує, якщо:

- студент виявляє незнання більшої частини теоретичного та фактичного матеріалу;

- відповідь не розкриває поставлених запитань чи завдань;

- допускає грубі помилки.

0 балів – відповідь відсутня або не відповідає змісту завдання.

У разі, якщо з поважних причин студент не відвідував навчальні заняття, він має обов'язково виконати завдання (оцінюється максимум у 20 балів) і підготуватися до усного опитування за усіма темами у форматі очного спілкування у форматі zoom-відеоконференції в умовах жорстких обмежень з заборонаю відвідування ЗВО.

Схема нарахування балів (денна форма навчання)

Поточний контроль та самостійна робота										Разом	Екзамен	Сума
Розділ 1					Розділ 2					60	40	100
T1	T2	T3	T4-5	T6	T7	T8	T9	T10	T11-12			
30 (мінімум – 15)					30 (мінімум - 15)							

T1, T2 ... T12 – теми розділів

Мінімальна кількість балів, які має набрати студент для зарахування поточного контролю 1, становить 15 балів та 15 балів – для поточного контролю 2.

Мінімальна кількість балів, які має набрати студент для отримання допуску до підсумкового семестрового контролю становить 30 балів.

У разі настання / подовження дії **обставин непоборної сили** (в тому числі із заборонаю відвідування ЗВО) здобувачам вищої освіти денної та заочної форм навчання надається можливість скласти **екзамен в тестовій формі** (білет містить 20 тестових завдань, здобувач одержує 2 бали за кожну вірну відповідь) **дистанційно на платформі Moodle** в дистанційному курсі «Міжнародні фінанси», режим доступу: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=1744>

*Структура та складові підсумкових оцінок з дисципліни
(заочна форма навчання):*

Виконання письмових семестрових завдань – 60 балів.

Підсумковий контроль (екзамен) – 40 балів.

Схема нарахування балів (заочна форма навчання)

Поточний контроль та самостійна робота											Разом	Екзамен	Сума
T1	T2	T3	T4-5	T6	T7-8	T9	T10	T11	T12		60	40	100
60 (мінімум – 20)													

T1, T2 ... T12 – теми розділів

За підсумками поточного та підсумкового контролю студент може набрати від 0 до 100 балів включно.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно	
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	

10. Рекомендована література

Основна література

1. Закон України “Про зовнішньоекономічну діяльність” // “Урядовий кур’єр” від 19.02.92.
2. Закон України «Про цінні папери та фондовий ринок» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2006, № 31, ст. 268)
3. Goncharenko, N. 2020. Loan Financing of Global Business Transactions. Internationalization of the World Economy: Current Trends: monograph. Siskos, E., Rogach, O. (Eds.) Kastoria: EVKONOMIA Publisher. 336 p. PP. 125-139.

4. Goncharenko N., Shapoval V. 2020. FINANCIAL INNOVATIONS IMPLEMENTATION AS A DRIVER OF THE ALTERNATIVE FINANCIAL SERVICES EUROPEAN MARKET DEVELOPMENT. Strategies, models and technologies of economic systems management in the context of international economic integration: scientific monograph / edited by Dr.oec. Prof. Maksym Bezpartochnyi, Dr.oec. Prof. Viktoriia Riashchenko, Dr.paed. Nina Linde, 2nd edition. Riga: Institute of Economics of the Latvian Academy of Sciences, 2020. Latvia. 413 p. PP. 70-80.
5. Гончаренко Н.І., Кравець М.А., Бондаренко М.І., Доля Р.М. СПРЕДИ СУВЕРЕННИХ КРЕДИТНИХ ДЕФОЛТНИХ СВОПІВ ЯК ІНСТРУМЕНТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МІЖНАРОДНОЇ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ КРАЇН ЄВРОЗОНИ // Вісник ХНУ. Серія Міжнародні відносини. Економіка. Туризм. 2018. №8. С.82-86.
6. Гончаренко Н.І., Булгакова О., Псьота Т. Криптовалюта як інноваційний інструмент міжнародних розрахунків в умовах глобальної фінансизації // Бізнес Інформ. 2018. №11. С. 441-449.
7. Грінько І. М. Міжнародні фінанси [Електронний ресурс] : навчальний посібник; Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, 2019. 109 с.
8. Olena Dovgal, Georgiy Dovgal, Nataliia Goncharenko, Yelizaveta Fomina DIGITAL TRANSFORMATION OF THE BUSINESS ENVIRONMENT: PROSPECTS AND PARADOXES. Social and economic aspects of internet services market development: monograph; Edited by I. Tatomyr, V. Fedyshyn. Praha: OKTAN PRINT, 2021, 287 p. PP. 55-66.
9. Міжнародні фінанси [текст] навч. посіб. 5-те вид. перероб. та доп./ за ред. Козака Ю. Г. Київ – Катовіце.: Центр учбової літератури, 2014. 348 с.
10. Міжнародні економічні відносини [Текст]: підручник / за ред. А.П. Голиков, О.А. Довгаль. Х.: ХНУ, 2015. 465 с.
11. Міжнародні фінанси. Кредитно-модульний курс: навч. пос. / за ред.. Ю.Г. Козака, Н.С. Логвінової, М.І. Барановської. К. : ЦУЛ, 2011. 288 с.
12. Міжнародні фінанси: навч.посібник / за ред.. М.І. Макаренка, І.І. Дяконової. К.: ЦУЛ, 2013. 548 с.
13. Міжнародні фінанси : підручник [Електронний ресурс] / [О. М. Мозговий, Т. В. Мусієць, Л. В. Руденко-Сударева та ін.]; за наук. ред. д.е.н., проф. О. М. Мозгового. К.: КНЕУ, 2015. 515, [5] с.

Допоміжна література:

1. Бойцун Н.Є. Міжнародні фінанси: навч. Посібник. 2-ге видання. К.: Професіонал, 2009. 336 с.
2. Боринець С.Я. Міжнародні фінанси: підручник . К.: «Знання», 2009. 497 с.
3. Гладій І.Й. Регіоналізація світового ринку: євроінтеграційний аспект. Т.: Економ. думка , 2006. 258 с.
4. Козак Ю.Г. Міжнародні фінанси в питаннях та відповідях. ТОВ «Центр учбової літератури», 2006.
5. Колісник М.К. Фінансовий ринок: Навчальний посібник. Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2004. 192с.
6. Міжнародні валютно-кредитні відносини. / А.С. Філіпенко, В.І. Мазуренко, В.Д. Сікора та ін.; за ред. А.С. Філіпенка. К.: Либідь, 2005. 208 с.
7. Міжнародні фінанси: Підручник / О.І. Рогач, А.С. Філіпенко, Т.С. Шемет та ін. [за ред. О.І. Рогача.] К.: Либідь, 2004. 784с.
8. Міжнародні фінанси: Навч. посіб./ Оспіщев В.І., Близнюк О.В., Кривоший В.В. К.: Знання, 2006. 335.
9. Михайлів З.В. Міжнародні кредитно-розрахункові відносини та валютні операції: Навч. посібник./ Михайлів З.В., Гаталяк З.П., Горбаль Н.І. Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2004.

10. Петрашко Л.П. Валютні операції: Навч. посібник. К.: КНЕУ, 2004. 204с.
11. Філіпенко А.С. Глобальні форми економічного розвитку: історія і сучасність. К.: Знання, 2007. 670.
12. Шемет Т.С. Теорія і практика валютного курсу: Навч. посібник / [За ред. О.І. Рогача.] К.: Либідь, 2006.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відеолекції, інше методичне забезпечення

- BIS International Banking Statistics.* Retrieved from <https://www.bis.org/statistics/rppb1810.pdf>.
- Federal Reserve System Available at: <https://www.federalreserve.gov/releases/lbr/current/default.htm>
- Financial Stability Board Available at: <https://www.fsb.org/wp-content/uploads/P161118-1.pdf>
- NASDAQ Available at: <https://www.nasdaq.com/>
- Asian and Oceanian Stock Exchanges Federation/AOSEF Available at: <http://www.aosef.org/>
- Shanghai Stock Exchange Available at: <http://english.sse.com.cn/>
- Hong Kong Exchange Available at: https://www.hkex.com.hk/?sc_lang=en
- Singapore Exchange Available at: <https://www.sgx.com/>
- London Stock Exchange Available at: <http://www.londonstockexchange.com/en-gb/>
- The World Bank. World Development Indicators Database.* Available at: <https://databank.worldbank.org/source/world-development-indicators>.
- UIS Statistics – UNESCO.* Available at: <http://data.uis.unesco.org/>.
- Doing Business.* Retrieved from <https://doingbusiness.org>.
- Global Cryptocurrency Market Report.* Retrieved from https://media.ibinex.com/docs/Global_Cryptocurrency_Market_Report_2018.pdf.
- IMF Database.* Retrieved from <https://www.imf.org/external/index.htm>.
- Global Crowdfunding Market.* Retrieved from <https://technavio.com>.
- Офіційний сайт Світової федерації фондових ринків Available at: <http://www.world-exchanges.org>.
- Country Default Spreads and Risk. New York University: Available at: http://pages.stern.nyu.edu/~adamodar/New_Home_Page/datafile/ctryprem.html.
- Country Risk Report Available at: https://www.bbvaresearch.com/wp-content/uploads/Credit_Rating_Agencies
- Credit Rating Agencies . The European Securities and Markets Authority: Available at: <https://www.esma.europa.eu/supervision/credit-rating-agencies/supervision>.
- Report from the Commission to the European Parliament and the Council. European Commission: Available at: <https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/EN/1>
- Банк міжнародних розрахунків.* Available at: <http://www.bis.org>
- National Research Center for Science and Technology for Development. Research Group of Technology Foresight.* Available at: <http://www.foresight.org.cn>.
- OECD. Main Science and Technology Indicators database.* Available at: www.oecd.org/sti/msti.htm.
- PISA Results. Combined Executive Summaries.* Available at: https://www.oecd.org/pisa/Combined_Executive_Summaries_PISA_2018.pdf.
- The Global Innovation Index. Creating Healthy Lives – The Future of Medical Innovation.* Cornell University, INSEAD, WIPO. Available at: https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_pub_gii_2019.pdf.
- WIPO. The World Intellectual Property Organization. Intellectual Property Statistics. Available at: <https://www.wipo.int/ipstats/en/index.html>.

World Economic Forum. Global Competitiveness Report 2019: How to end a lost decade of productivity growth. Available at: <https://www.weforum.org/reports/how-to-end-a-decade-of-lost-productivity-growth>.

Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. Available at: <http://www.kmu.gov.ua/>

Офіційний сайт Національного Банку України. Available at: <http://www.bank.gov.ua/>

Офіційний сайт Державної служби статистики України. Available at: <http://www.ukrstat.gov.ua>

Європейський Союз. Available at: <http://www.europa.eu.int>

12. Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непоборної сили

В умовах дії обставин непоборної сили освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів/розпоряджень ректора/ проректора або за змішаною формою навчання, або повністю дистанційно в синхронному режимі.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких обмежень з заборонаю відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість скласти залік **дистанційно на платформі Moodle** в дистанційному курсі «Міжнародні фінанси», режим доступу: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=2060>.